

Sygn. akt III PK 73/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Kazimierz Jaśkowski (przewodniczący)

SSN Bogusław Cudowski (sprawozdawca)

SSN Beata Gudowska

w sprawie z powództwa Z. B.

przeciwko Powiatowej Stacji Pogotowia Ratunkowego Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi w M.

o nagrodę jubileuszową,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 czerwca 2013 r.,

skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w T.

z dnia 30 maja 2012 r.,

oddala skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 21 marca 2012 r. Sąd Rejonowy w M. oddalił powództwo Z. B. o zasądzenie nagrody jubileuszowej w kwocie 11.160 zł z tytułu dwudziestoletniego

stażu pracy. Sąd Rejonowy ustalił, że uchwałą zarządu Powiatu M. z 24 lutego 2005 r. powód został powołany na stanowisko dyrektora Powiatowej Stacji Pogotowia Ratunkowego SP - ZOZ w M. Uchwałą z 3 listopada 2011 r. Zarząd Powiatu M. odwołał powoda z pełnionej funkcji.

Sąd Rejonowy uznał, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd Rejonowy wskazał, że powód pełnił funkcję dyrektora w pozwanym zakładzie i powinien być uznany za kierownika tej placówki, co uzasadnia stosowanie w sprawie przepisów ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi. Nagroda jubileuszowa jest świadczeniem dodatkowym w rozumieniu przepisów tej ustawy. Ustawa z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi nie daje jednak podstaw do wypłaty nagrody jubileuszowej kierownikom samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego wniósł powód, zarzucając naruszenie prawa materialnego tj. art. 5 ust. 2, art. 11 ust. 1 ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi, § 2 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowego wykazu świadczeń dodatkowych, które mogą być przyznane osobom kierującym niektórymi podmiotami prawnymi, oraz trybu ich przyznawania.

Sąd Okręgowy w T. wyrokiem z 30 maja 2012 r. apelację oddalił. W uzasadnieniu podniesiono przede wszystkim, że uprawnienie powoda do nagrody jubileuszowej nie wynika bezpośrednio z art. 62a pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej. Przepis ten dotyczy uprawnień do nagrody jubileuszowej pracowników zatrudnionych w samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej. Natomiast przepisy o charakterze *lex specialis* w stosunku do kierowników samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej zawarte są w ustawie z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi. Zgodnie z art. 5 ust. 1 tej ustawy kierownikom samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej przysługuje wyłącznie wynagrodzenie miesięczne. Może im być również przyznana nagroda roczna na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy. Nagroda jubileuszowa stanowi jedno ze świadczeń dodatkowych z art. 11 ust. 1 ustawy. Zakwalifikowanie nagrody jubileuszowej jako

jednego ze świadczeń dodatkowych z tytułu zatrudnienia znajduje oparcie w § 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowego wykazu świadczeń dodatkowych, które mogą być przyznane osobom kierującym niektórymi podmiotami prawnymi oraz trybu ich przyznawania (Dz. U. z 2003 r. Nr 14, poz. 139). § 2 pkt 1 ust. 1 rozporządzenia wymienia nagrodę jubileuszową w katalogu świadczeń dodatkowych z tytułu zatrudnienia. Sąd Okręgowy powołał się również na wyrok Sądu Najwyższego z 23 czerwca 2005 r., II PK 289/04, OSNP 2006 nr 5-6, poz. 77.

Art. 5 ust. 2 o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi wyłącza kierowników samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej z kręgu osób, którym mogą być przyznane świadczenia dodatkowe. Przepis ten przewiduje możliwość przyznania świadczeń dodatkowych wyłącznie osobom o których mowa w art. 2 pkt 1-4 o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi. Przepis ten nie dotyczy kierowników samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, jako osób wymienionych w art. 2 pkt 10 ustawy.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku złożył powód. Zarzucił naruszenie: 1) art. 5 ust. 2 oraz art. 11 ust. 1 ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi przez przyjęcie, że nagroda jubileuszowa przysługująca na podstawie i w wysokości określonej w odrębnych przepisach jest tzw. świadczeniem dodatkowym, 2) art. 11 ust. 1 ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi oraz § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowego wykazu świadczeń dodatkowych, które mogą być przyznane osobom kierującym niektórymi podmiotami prawnymi oraz trybu ich przyznawania. W ocenie skarżącego miał on prawo do nagrody jubileuszowej bezpośrednio na podstawie art. 62a pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej.

Wniesiono o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w T. w całości i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania oraz orzeczenie o kosztach procesu według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i zasądzenie pozwanego na rzecz powoda nagrody jubileuszowej zgodnie z żądaniem pozwu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ustalenia faktyczne Sądów obu instancji były bezsporne.

Problemem spornym było natomiast prawo do nagrody jubileuszowej powoda. Zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu ma interpretacja przepisów tzw. ustawy kominowej (ustawa z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi, j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 254 – dalej ustawa). Z przepisu art. 2 pkt 10 ustawy jednoznacznie wynika, że ma ona zastosowanie do kierowników samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Pozostaje to w korelacji do regulacji art. 1 pkt 16 ustawy stanowiącego, że ustawa ma zastosowanie do samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

Natomiast art. 5 ust. 1 ustawy stanowi, że osobom, o których mowa w art. 2, niezależnie od podstawy nawiązania stosunku pracy lub rodzaju umowy cywilnoprawnej stanowiącej podstawę zatrudnienia przysługuje, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 wyłącznie wynagrodzenie miesięczne. Z przepisu zaś art. 5 ust. 2 wynika, że osobom, o których mowa w art. 2 pkt 1-4 mogą być przyznane świadczenia dodatkowe. Stanowisko powoda nie mieści się w grupie stanowisk wymienionych w tym przepisie. Wynika więc z tego, że przysługuje mu wyłącznie wynagrodzenie miesięczne.

W skardze kasacyjnej kwestionowano jednak ustalenie, że ustawowa nagroda jubileuszowa jest świadczeniem dodatkowym. W tej kwestii należy uwzględnić uregulowania zawarte w art. 11 ustawy oraz w Rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowego wykazu świadczeń dodatkowych, które mogą być przyznane osobom kierującym niektórymi podmiotami prawnymi, oraz trybu ich przyznawania (Dz. U. Nr 14, poz. 139). Zgodnie z § 1 rozporządzenia ma ono zastosowanie do osób, o których mowa w art. 2 pkt 1-4 ustawy. Wśród świadczeń dodatkowych jest wymieniona nagroda jubileuszowa przyznawana nie częściej niż co 5 lat. Może więc zostać przyznana jedynie osobom wymienionym w art. 2 pkt 1-4 ustawy.

Zasadnicze znaczenie dla definicji świadczenia dodatkowego ma jednak przepis art. 11 ust. 1 ustawy. Zgodnie z nim świadczeniami dodatkowymi są

świadczenia bytowe, socjalne, komunikacyjne oraz ubezpieczenia majątkowe inne bądź wyższe niż ustalone w regulaminach wynagradzania, zakładowych i ponadzakładowych układach zbiorowych pracy oraz w odrębnych przepisach. Tak więc świadczenie dodatkowe to świadczenie inne bądź wyższe niż wynika to z przepisów prawa pracy, a ponadto nie może ono przysługiwać *ex lege* – musi zostać przyznane (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2008 r., III PK 35/08, OSNP 2010 nr 11-12, poz. 130). Wynika z tego, że nagroda jubileuszowa wynikająca z przepisów ustawy nie jest świadczeniem dodatkowym w rozumieniu ustawy kominowej.

Nie powinno jednak ulegać wątpliwości, że przepisy ustawy, w tym art. 5, mają charakter ściśle bezwzględnie obowiązujący (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2003 r., I PK 290/02, OSNP 2004 nr 17, poz. 299) oraz *lex specialis* w stosunku do przepisów przyznających prawo do nagrody jubileuszowej. W związku z powyższym należy odpowiedzieć na pytanie, czy nagroda jubileuszowa mieści się w pojęciu „wynagrodzenia miesięcznego” użytego przez ustawodawcę w przepisie art. 5 ust. 1 ustawy. Odpowiedź jest oczywista – nagroda jubileuszowa, choć należy przyjąć o jej wynagrodzeniowym charakterze, nie jest z całą pewnością składnikiem wynagrodzenia miesięcznego, co wynika wprost z wykładni językowej. Nie można bowiem zasadnie twierdzić, że nagroda jubileuszowa przysługująca w 5 letnich okresach czasowych mieści się w pojęciu wynagrodzenia miesięcznego. Na tej podstawie należy przyjąć, że ustawowa nagroda jubileuszowa nie przysługuje kierownikowi samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej ze względu na ograniczenie wynikające z przepisu art. 5 ust. 1 ustawy (por. glosę A. Rzeteckiej - Gil do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2008 r., III PK 35/08, LEX/el. 2009).

W zaskarżonym wyroku Sąd Okręgowy powołał się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 czerwca 2005 r., II PK 289/04 (OSNP 2006 nr 5-6, poz. 77). Jednak należy mieć na uwadze, że w tej sprawie źródłem prawa powoda do nagrody jubileuszowej nie był przepis ustawy, a umowa o pracę, a ponadto przed dniem wejścia w życie ustawy wykreślono z jej treści postanowienia dotyczące prawo do tej nagrody.

Na podstawie powyższego należy przyjąć, że nagroda jubileuszowa może stanowić świadczenie dodatkowe (§ 1 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia) pod warunkiem, że nie wynika z przepisu prawa pracy i została przyznana, np. w umowie o pracę. W takiej sytuacji wchodziłaby ona w limit ograniczeń ustawy. Jednak taka nagroda jubileuszowa nie może zostać przyznana kierownikowi samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej. Tak więc kierownikowi samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej oprócz wynagrodzenia miesięcznego może zostać przyznana (fakultatywnie) jedynie nagroda roczna oraz odprawa w razie odwołania ze stanowiska (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 sierpnia 2006 r., I PK 106/05, OSNP 2006 nr 11-12, poz. 183).

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że pomimo błędnego przyjęcia o charakterze nagrody jubileuszowej wynikającej z ustawy, zaskarżony wyrok jest zgodny z prawem, a zarzuty skargi kasacyjnej były nieuzasadnione.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji wyroku.